

xarxa de ciutats i pobles cap a la sostenibilitat

Pla estratègic 2011-2015

Aprovat a la 12a Assemblea General de la Xarxa

Aprovat a la 12a Assemblea General de la Xarxa, celebrada el 22 de febrer del 2012 a Vic.

Incorpora les esmenes proposades segons l'Annex D

Secretaria Tècnica de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat

Gerència de Serveis de Medi Ambient
Diputació de Barcelona

Direcció: Domènec Cucurull, cap de la Secretaria Tècnica de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat

Coordinació: Inma Pruna

Redacció: Enric Coll, Núria Gabernet, Maria Garcia, Gonçal Luna, Manel Pich

Barcelona, març de 2012

Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat

PLA ESTRATÈGIC 2011-2015

Índex

0. Presentació	4
1. Un Pla Estratègic per la Xarxa	5
1.1 Antecedents	5
1.2 Estructura del Pla Estratègic.....	7
2. Punt de partida.....	8
3. La Missió i Visió de la Xarxa	9
4. Objectius estratègics: 15 temes fins el 2015	10
5. Estructura de la Xarxa 2011-2015.....	12
5.1 Assemblea general	14
5.2 Comissió de seguiment.....	14
5.3 Seminari d'Estratègia de les Ciutats i Pobles cap a la sostenibilitat.....	15
5.4 Grups de treball	16
5.5 Comissions tècniques	19
6. Pla d'Acció	20
7. Pla operatiu	21
8. Plans treball específics.....	22
9. Pla anual d'activitats	24
9.1 Calendari general.....	24
10. El Xarxòmetre	25
10.1 Eines d'avaluació del funcionament de la Xarxa	25
10.2 Eines d'avaluació de l'impacte de la Xarxa	27
11. ANNEXOS	28
ANNEX A: Vinculació entre els Estatuts i els Objectius del Pla Estratègic	28
ANNEX B: Suport tècnic als Grups de treball i Comissions tècniques.....	30
ANNEX C: Relació amb altres Xarxes	31
ANNEX D: Taules de treball de la 12a Assemblea general de la Xarxa	33

0. Presentació

En fer balanç dels gairebé quinze anys de singladura de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat, un dels propòsits que els municipis i els ens adherits es van fer de cara al Pla de mandat 2011-2015 que ara encetem va ser el de dotar-se d'un Pla estratègic de treball que, un cop consensuat i aprovat pels socis, ens permetés d'assolir nous reptes, tot i prenent en consideració el panorama econòmic actual.

En efecte, és en situacions d'adversitat quan cal fer un major esforç per avaluar correctament la disponibilitat de recursos i quan convé fer una planificació acurada de la seva utilització per tal d'arribar als màxims nivells d'eficiència. En definitiva, per fer més amb menys.

Al capdavant, això és el que han predicat sempre els principis de la sostenibilitat. I ara, precisament, en aquesta conjuntura en què la Xarxa es planteja abordar una nova etapa i enceta aquest procés de reflexió estratègica, són esdeveniments com la propera *Conferència de les Nacions Unides per al Desenvolupament Sostenible, Rio+20*, els que corroboren que el nostre esforç s'està fent en la direcció correcta. En efecte, un dels objectius bàsics de la conferència serà el foment de l'economia verda en el context del desenvolupament sostenible i l'eradicació de la pobresa.

D'altra banda, l'altra fita de Rio+20, la definició d'un marc institucional que afavoreixi el desenvolupament sostenible, no pot encaixar millor amb els objectius fundacionals de la Xarxa: una associació de governs locals que comparteixen experiències per d'avançar en l'àmbit de la sostenibilitat.

És del resultat d'aquest procés de reflexió que neix el document que teniu ara a les mans: una proposta d'acció planificada i coordinada, que els municipis i els governs locals adoptem com a guia de treball per als propers anys.

El document es mou en dos àmbits: el dels objectius estructurals, que dibuixen el bagatge polític de la Xarxa i els compromisos que adopta en el panorama socioeconòmic i ambiental actual; i, després, les propostes sectorials, que apunten, per als propers anys, els principals reptes tècnics de sostenibilitat, i les solucions que cal proposar des dels governs locals.

Resta la tasca de concretar, a partir del consens assolit en aquest primer document de treball, les línies d'actuació del Pla estratègic 2011-2015. I això s'aconseguirà a partir de la feina que es du a terme quotidianament des dels diversos grups de treball i, en definitiva des cadascun dels municipis de la Xarxa.

Joan Puigdollers Fargas

President de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat

Diputat delegat d'Espais Naturals i Medi Ambient de la Diputació de Barcelona

1. Un Pla Estratègic per la Xarxa

1.1 Antecedents

La Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat és una associació de municipis compromesos amb el medi ambient, per **avançar cap a un desenvolupament sostenible**. Constitueix una plataforma de **cooperació, intercanvi i treball en xarxa**, on els municipis troben un marc adequat per discutir els seus problemes, les seves inquietuds, les seves necessitats, les seves experiències, i per **promoure i dur a terme projectes d'interès comú**.

La Xarxa es va crear el 16 de juliol de 1997 en l'Assemblea constitutiva que va tenir lloc a Manresa. En aquests moments, la Xarxa té associades més de 230 entitats locals catalanes, que representen pràcticament el 80% de la població total de Catalunya.

Com s'estructura ?

La Xarxa disposa d'uns [Estatuts](#) els quals fixen els objectius i el funcionament de la mateixa. La Xarxa s'estructura en quatre grans àmbits:

- [L'Assemblea general](#): l'òrgan superior de decisió.
- Per altra banda, [la Comissió de seguiment](#), [la Secretaria tècnica](#) i [els Grups de treball](#).

Quina feina s'ha fet fins ara ?

Per tal que es pugui accedir i tenir coneixement de tota la feina desenvolupada per la Xarxa i, en especial, els productes i coneixement generat en el darrer mandat, s'ha publicat el [nou Catàleg virtual i interactiu de productes](#) de la Xarxa, totalment actualitzat.

Nous reptes

En la Memòria 2007 – 2011 de la Xarxa de Ciutats i pobles cap a la Sostenibilitat es constata que la Xarxa s'ha fet gran – ja té més de deu anys – i ara és més necessària que mai:

- **Treballar en xarxa i amb la Xarxa ens ajudarà per a fer front als nous reptes i a col·laborar en la conjuntura econòmica actual.**
- **I també des de l'òptica municipal: treballar en xarxa**, generar coneixement compartit, models de referència, participació en processos de decisió... **estalvia recursos dels ens locals** (temps, recursos humans i econòmics) i recursos materials per economies d'escala.

En el passat mandat s'han consolidat clarament el paper i els objectius de la Xarxa, un procés de millora contínua, aprenentatge conjunt i treball en xarxa que explica els resultats de la feina d'aquests darrers quatre anys:

En el mandat 2008-2011 és en el que s'han organitzat més activitats (118), més jornades (31), i més assistència a activitats de la Xarxa s'ha assolit – més de 3.300 persones -. S'han publicat 36 productes o materials diferents entre l'Agenda escolar, models d'ordenances, guies, informes...

Fruit d'un procés d'autoavaluació al final del mandat, tant la Comissió de seguiment com els Grups de treball van concloure que:

- Tots els Grups de treball existents van mostrar una clara voluntat de mantenir-se i ampliar-se i han detectat nous reptes en l'àmbit de treball propi pel proper mandat.
- Es proposava continuar i recuperar, si calia, vincles i ponts amb el nou Govern de la Generalitat.
- S'expressava la necessitat que els càrrecs electes representants a la Xarxa disposin d'un espai propi.
- També serà imprescindible la formació i implicació dels nous càrrecs electes que per primer cop ostenten el càrrec de regidor/a de medi ambient en un ajuntament membre de la Xarxa.
- Per altra banda, el creixement de la Xarxa ha de passar per incorporar nous municipis de la província de Barcelona no associats, especialment els adherits al Pacte d'Alcaldes.
- Es proposava aprofundir en un creixement del nombre de relacions i interaccions dins la Xarxa (nous formats, eines 2.0.)
- Ampliar també la Xarxa enfortint les relacions i vincles amb altres administracions i sectors a través d'espais i projectes comuns, especialment com a node d'enllaç entre el món local i la Generalitat de Catalunya. (Pla de millora de la qualitat de l'aire, Estratègies de mitigació i adaptació al canvi climàtic, Pla de l'energia, Setmana de Prevenció de residus,...).
- I com a conclusió final, la Xarxa s'havia de dotar no només d'un Pla de mandat amb uns objectius genèrics sinó disposar d'un **Pla estratègic de la Xarxa** a elaborar conjuntament durant el procés inicial del nou mandat de la Xarxa.

Per tant, fruit de les conclusions de l'anterior mandat, i en base als Estatuts de la Xarxa (art.8.1.b) que fixen la necessitat de dotar-se d'un Pla general, **es proposa la redacció i aprovació del Pla Estratègic de la Xarxa 2011-2015.**

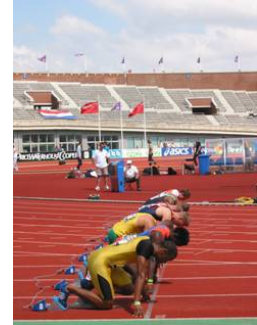
1.2 Estructura del Pla Estratègic

El Pla Estratègic s'estructura en els següents apartats que a continuació es passen a desenvolupar:

- Punt de partida
- La Missió i la Visió de la Xarxa
- Objectius estratègics
- Estructura de la Xarxa
- El Pla d'Acció
- El Pla operatiu
- El Pla anual d'activitats
- Els Plans de treball específics
- El Xarxòmetre

2. Punt de partida

Com a punt de partida per a la redacció del Pla s'han tingut en compte una sèrie de documents previs, treballs i dinàmiques de la Xarxa prèvies, així com els resultats de la reunió preparatòria de la 12a Assemblea general de la Xarxa celebrada el 22 de novembre del 2011.

➤ Estatuts de la Xarxa

Aprovats el 1997 i modificats el 2000, recullen els objectius fundacionals i l'estructura de l'Associació. Es poden consultar a la web.

➤ Acords institucionals (Veure Annex A)

Són els Acords que s'han anat aprovant en les diverses Assemblees generals de la Xarxa i que els membres es fan seves en llurs polítiques locals de sostenibilitat.

➤ Memòria de 10 anys de la Xarxa

El document és un recull de les activitats realitzades en els primers 10 anys de vida de la Xarxa i posa en evidència l'evolució de la Xarxa des de la seva constitució.

➤ Memòria 2007-2011 de la Xarxa

En l'11a Assemblea general de la Xarxa es va presentar i lliurar la Memòria 2007 -2011 que recull les activitats del mandat.

➤ Document Cap a on Anem.

Aquest document de Reflexions i línies de futur de la Xarxa, neix fruit del treball d'autoavaluació i reflexió dels Grups de treball i la comissió de seguiment de la Xarxa durant el febrer de 2011

➤ Dossier del II Fòrum sobre medi ambient i món local

El 21 i 22 de març del 2011 es va celebrar el "II Fòrum sobre medi ambient i món local. Energia i Sostenibilitat: Nous temps, Noves oportunitats", al Tecnocampus de Mataró. El Dossier dels resultats i conclusions dels debats, intercanvi i treball que es va desenvolupar es presenta amb voluntat de recollir la feina feta, marcar una fita en el camí i servir a les noves generacions per continuar treballant a partir de la feina feta.

➤ Catàleg de productes de la Xarxa (2011)

Document que informa i enllaça amb tots els materials de la Xarxa dels quals ja es disposa i, especialment, en referència als productes, continguts i coneixement generats i recopilats en el darrer mandat.

➤ Aportacions dels membres de la Xarxa

Aquests documents de partida es poden complementar amb el recull d'interessos i necessitats expressats en el debat de la 12a Assemblea General de la Xarxa.

3. La Missió i Visió de la Xarxa

A partir d'aquest Punt de partida, en especial els objectius fundacionals recollits als Estatuts, es defineix la **Missió** de la Xarxa pels propers quatre anys, la qual es desenvolupa en els **Objectius estratègics**:

“Impulsar el treball en xarxa entre els municipis i associats de la Xarxa per millorar la gestió ambiental local i aprofundir en un model de desenvolupament sostenible.”

Els valors de la Xarxa són els propis reconeguts en els Estatuts aprovats en l'Assemblea constituent de Manresa l'any 1997 i que s'exposen en relació amb aquest Pla a l'**Annex A**.

La visió de la Xarxa de cara a l'any 2015, i més a llarg termini, fins al 2020, es basa en aquest missió i aquests valors i es troba també desenvolupada en les aportacions del document “Cap a on anem ?”.

4. Objectius estratègics: 15 temes fins el 2015

Objectius estructurals

1. **Renovar** la vigència del **compromís polític** del món local per impulsar polítiques vers un model de desenvolupament sostenible.
2. Promoure un nou model per les ciutats i pobles basat en l'**economia verda i l'ocupació local**, en un context de **desenvolupament sostenible**.
3. Donar **suport als municipis** per promoure la millora dels serveis públics ambientals i generar oportunitats de finançament, estalvi i eficiència en la gestió econòmica ambiental de l'ajuntament.
4. Continuar impulsant **el paper de la Xarxa** com instrument de cooperació, intercanvi d'experiències i entorn institucional per promoure un bon govern ambiental.
5. Estimular la **coordinació i cooperació** entre administracions, en especial entre el món local i la Generalitat de Catalunya
6. Estimular la **col·laboració pública – privada** i la participació dels sectors empresarials i socials.

Objectius sectorials

7. Donar suport al **Pacte d'Alcaldes per una energia sostenible local**, en àmbits de treball comú i en xarxa. Especialment a través de la promoció de les energies renovables, l'eficiència energètica, la millora de la comptabilitat energètica municipal i la prevenció de la contaminació lluminosa.
8. Promoure l'**educació, la participació i la comunicació ambiental** coordinada i aplicada a àmbits específics de la gestió ambiental municipal.
9. Fomentar l'estalvi i la racionalització de **recursos** a través de la millora dels programes de **compra pública sostenible, el consum responsable i la producció local**.
10. Potenciar el treball conjunt i comú per millorar la gestió local del **soroll**.
11. Establir un espai comú entre els municipis i les administracions supralocals per millorar la **qualitat de l'aire**.
12. Aportar coneixement sobre l'impuls del **vehicle elèctric** al món local, en el marc de les polítiques per una **mobilitat sostenible i segura**.
13. Promoure un Pacte per la gestió del **cicle local de l'aigua**, que incorpori paràmetres i coneixement sobre el cicle local de l'aigua, inclosa la gestió econòmica, i doni suport a l'estalvi i la gestió eficient de l'aigua.
14. Millorar els resultats de **recollida selectiva i prevenció de residus**.
15. Realitzar el seguiment periòdic i regular dels **indicadors ambientals** municipals, com a eina de **planificació estratègica, promoció territorial i avaluació de les polítiques locals de sostenibilitat**.

Així doncs, es defineixen 15 objectius estratègics a treballar des d'ara fins a l'any 2015 per part de la Xarxa, és a dir, tant per part dels municipis membres de la Xarxa en llurs àmbits territorials, com tant per part de tots els membres de la Xarxa en la posada en comú i l'intercanvi d'experiències propi del treball en xarxa.

Cada objectiu estratègic té vinculada una imatge per tal que visualment es puguin relacionar amb altres elements del Pla de forma ràpida i entenedora.

Els 15 objectius estratègics es divideixen en:

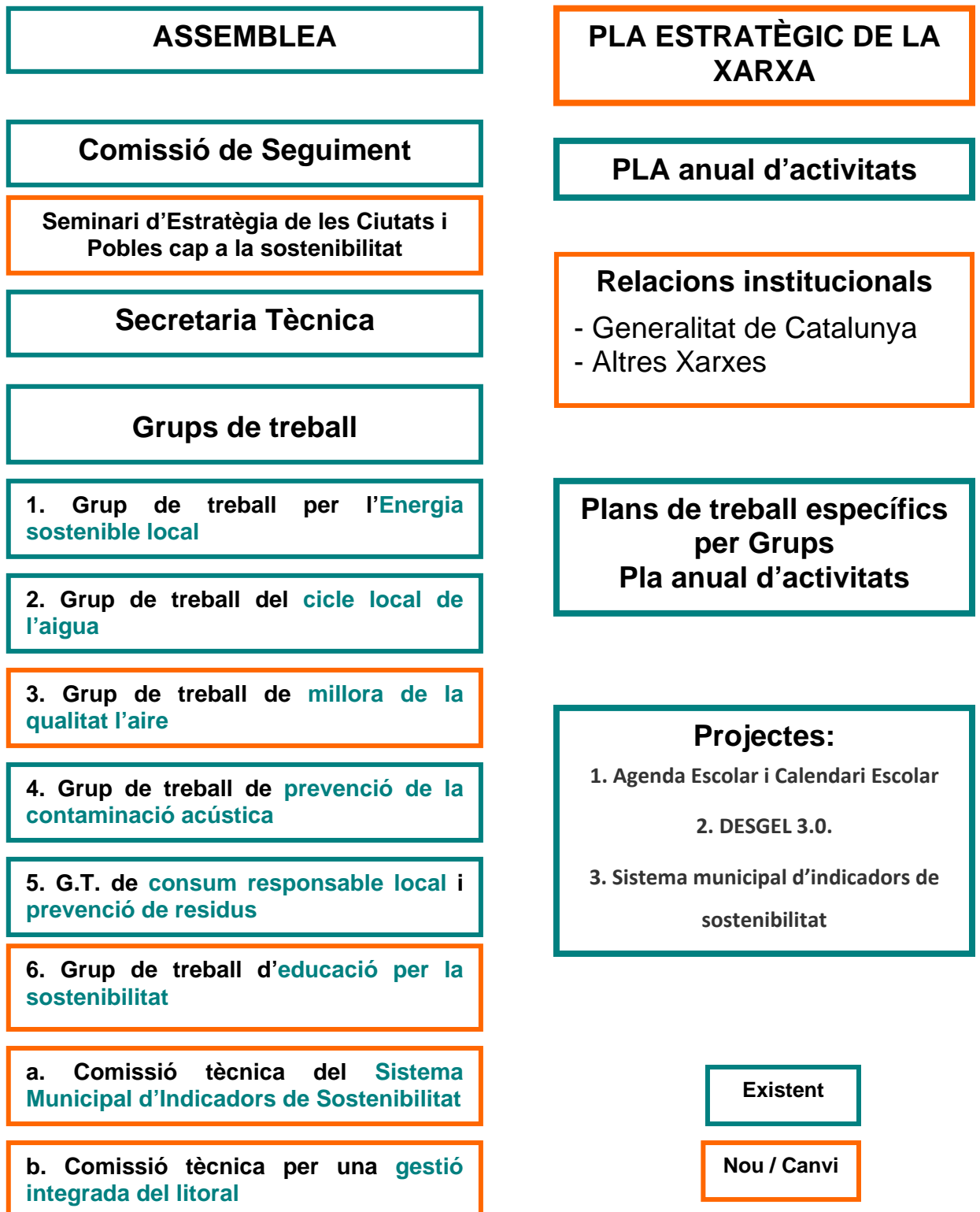
- **6 objectius estructurals:** que corresponen als objectius que han de traspasar en qualsevol àmbit d'actuació i treball de la Xarxa: Grups de treball, activitats, productes i materials, projectes específics... Tots hem de vetllar pel compliment d'aquests sis objectius estructurals, i per tant les actuacions tant del Pla d'acció posterior com dels Plans dels Grups de treball han de verificar la integració d'aquests objectius.

- **9 objectius sectorials:** que corresponen als àmbits de treball dels diversos Grups de treball o àmbits de treball en xarxa que caldrà configurar durant el mandat 2011-2015, en forma d'objectius a desenvolupar. És a dir, tots els objectius sectorials han de quedar coberts i assumits per algun Grup o Comissió de treball.

5. Estructura de la Xarxa 2011-2015

Per tant, per tal de donar compliment tant a l'estructura prevista pels Estatuts de la Xarxa, com a les necessitats fruit dels Objectius estratègics presentats, es proposa la següent Estructura de treball de la Xarxa pel mandat 2011-2015.

A continuació es mostra l'Estructura proposada en relació als objectius estratègics presentats. D'aquesta manera tots els objectius estratègics queden recollits en els diversos àmbits de treball: els objectius estructurals s'han d'impulsar, fonamentalment, des dels òrgans de govern, i han de creuar i amarrar transversalment a tots els Grups i comissions de treball; tots els objectius sectorials tindran un àmbit o espai específic, en la majoria de casos un Grup de treball (6) o les Comissions tècniques (2) i per a tres objectius sectorials concrets (Planejament estratègic i territorial, Mobilitat i Pacte d'Alcaldes) pel seu caràcter pluridisciplinar i estratègic, també seran temes a tractar en l'espai reservat pels càrrecs electes.

La Secretaria tècnica de la Xarxa, i per tant l'Àrea delegada d'Espais Naturals i Medi Ambient de la Diputació de Barcelona, es troba en disposició d'assumir la càrrega en termes de recursos humans i econòmics que suposa el repte d'aquesta estructura.

5.1 Assemblea general

L'Assemblea General és l'òrgan superior de decisió i administració de la Xarxa i està integrada per tots els representants polítics i tècnics de cada municipi i organització municipal que són membres de la Xarxa. L'Assemblea es reuneix una vegada a l'any com a mínim.

Complementàriament, es dotarà a l'Assemblea general del caràcter de punt de trobada anual i d'intercanvi dels membres de la Xarxa.

5.2 Comissió de seguiment

La Comissió de seguiment és l'organisme de direcció de la Xarxa i el màxim òrgan operatiu de decisió i administració per delegació de l'Assemblea, el qual estarà constituït pel President, els Vice-presidents, i un conjunt de vocals en representació de les entitats locals membres de la Xarxa.

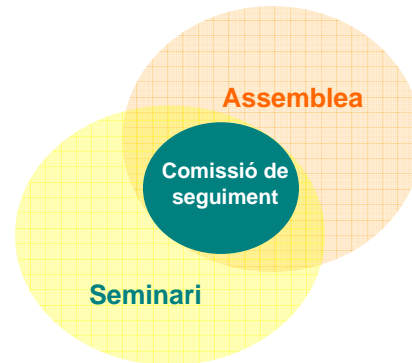
A la documentació per a la 12a Assemblea s'inclou la proposta de membres de la Comissió de seguiment.

A destacar que la Comissió permanent tindrà com a funcions les previstes als Estatuts (donar a conèixer la Xarxa i promoure l'adhesió de nous municipis, executar les directrius definides i aprovades per l'Assemblea,...), però també actuarà com a Comissió permanent del *Seminari d'Estratègia de les Ciutats i Pobles cap a la sostenibilitat*, i tindrà la responsabilitat de desenvolupar i aprovar el Pla operatiu exposat més endavant.

5.3 Seminari d'Estratègia de les Ciutats i Pobles cap a la sostenibilitat

Espai específic per als representants de la Xarxa – Alcaldes/esses, regidors/es – amb l'objectiu d'aportar coneixement, formació i debat polític de caràcter estratègic en l'àmbit de la sostenibilitat.

El funcionament, activitats, temes específics... es definiran per part de la Comissió de seguiment, que actuarà com a Comissió permanent d'aquest Seminari.

Com a **àmbits de treball específic** de caràcter estratègic, transversal i amb caire polític, es proposa tractar els temes següents:

Aportar coneixement i debatre sobre la **planificació estratègica, territorial** i d'avaluació de les **polítiques locals de sostenibilitat**.

Donar suport al **Pacte d'Alcaldes** per una energia sostenible local, en àmbits de treball comú i en xarxa.

Aportar coneixement sobre l'impuls del **vehicle elèctric** al món local, en el marc de les polítiques per una **mobilitat sostenible i segura**.

Alguns d'aquests àmbits de treball disposaran d'un Grup de treball, però d'altres no. En tot cas, el treball de debat estratègic que sorgeixi en aquest Seminari pot permetre en el futur, dins el propi mandat 2011-2015, la creació d'altres Grups de treball que desenvolupin - amb més detall i amb aportacions tècniques – els plantejaments recollits en aquest espai de debat.

En el marc de la 12a Assemblea general de la Xarxa i com a aportacions a aquest document previ a la seva aprovació, es van aportar una sèrie de temes fruit del treball en les taules de debat segons consta a l'**Annex D**, que caldrà incorporar.

5.4 Grups de treball

Els Grups de treball són un dels elements essencials i nuclears de la Xarxa.

Es proposa la creació de **6 Grups de treball**. Cada Grup ha de vetllar pel desenvolupament, com a mínim, d'un **objectiu sectorial**.

1. Grup de treball per l'Energia sostenible local

Donarà suport al *Pacte d'Alcaldes per una energia sostenible local*, en àmbits de treball comú i en xarxa. Especialment a través de la promoció de les energies renovables, l'eficiència energètica, la millora de la comptabilitat energètica municipal i la prevenció de la contaminació lluminosa.

2. Grup de treball del cycle local de l'aigua

Promourà un Pacte per a la gestió del **cicle local de l'aigua**, que incorpori paràmetres i coneixement econòmic sobre el cicle local de l'aigua, i doni suport a l'estalvi i la gestió eficient de l'aigua.

3. Grup de treball de millora de la qualitat l'aire

S'establirà com un espai comú entre els municipis i les administracions supralocals per millorar la **qualitat de l'aire**.

4. Grup de treball de prevenció de la contaminació acústica

Potenciarà el treball conjunt i comú per millorar la gestió local del **soroll**.

5. Grup de treball de consum responsable local i prevenció de residus

Fomentarà l'estalvi i la racionalització de **recursos** a través de la millora dels programes de **compra pública sostenible, el consum responsable i la producció local**, i millorarà els resultats de **recollida selectiva i prevenció de residus**.

6. Grup de treball d'educació per la sostenibilitat

Promourà l'**educació, la participació i la comunicació ambiental** coordinada i aplicada a àmbits específics de la gestió ambiental municipal.

Els Grups de Treball estan formats per els representants i tècnics/ques dels municipis inscrits en cada grup. Tenen una metodologia de treball dinàmica i flexible, però tenen, com a marc de referència, la missió de la Xarxa, els objectius fundacionals i els objectius estructurals d'aquest mandat.

Cada membre d'un Grup de treball es pot implicar en graus diferents de participació, en funció dels seus interessos, capacitats, recursos i disponibilitat:

1. **Membre participant:** Ser membre d'un grup de treball té avantatges: el representant o tècnic/a pot establir relacions i intercanviar experiències amb altres municipis. Rebrà la informació de l'àmbit concret a través de la Comunitat virtual de la Xarxa (xarxaenxarxa.diba.cat), podrà consultar la informació a la pàgina web (www.diba.cat/xarxasost), i també convocatòries específiques de reunions de Grup, informació, peticions d'informació... via correu electrònic; i es motivarà l'intercanvi d'informació i experiències presencial (reunions de grup) i virtual (fòrum de la Comunitat virtual Xarxaenxarxa).
2. **Membre líder:** el representant o tècnic/a pot liderar el desenvolupament del Pla de treball. Serà membre de la Comissió permanent del Grup, amb un nombre més elevat de trobades, necessitats d'intercanviar informació, aportar coneixement, implicació en la Comunitat virtual Xarxaenxarxa ...

La creació dels grups de treball respon a la necessitat d'oferir instruments de debat i discussió al nombre de municipis més gran possible. Cada grup de treball defineix la seva pròpia metodologia i el seu pla de treball, funciona de manera autònoma, però la seva **estructura i organització és comuna** i s'estableix de la manera següent:

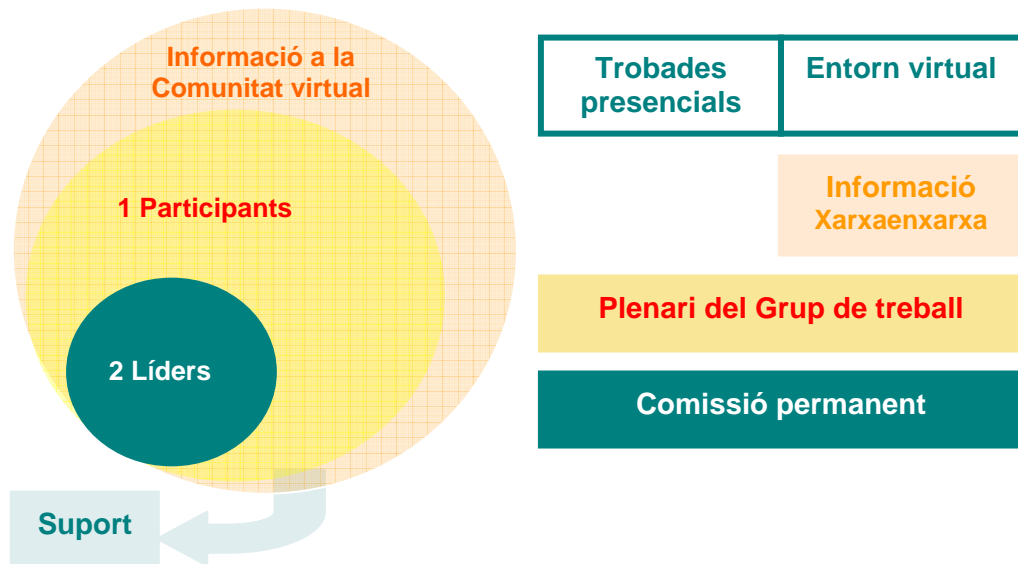
Un àmbit de treball virtual – la Comunitat virtual de la Xarxaenxarxa - on estar informat sobre la temàtica del Grup.

Un Plenari format per tots els representants i tècnics/ques dels municipis *membre participants* inscrits en el grup que tindrà les funcions d'establir el Pla d'activitats, funcionar per objectius concrets, ben definits i per projectes, establir-se com a espai de referència per l'intercanvi i treball comú presencial i virtual, i fixar un calendari de trobades amb una freqüència mínima.

Una Comissió permanent que estarà integrada pels representants de diversos municipis (mínim tres) escollits d'entre els membres del grup (*membres líder*) i les seves funcions seran: determinar el funcionament, la freqüència de

reunions, dinamitzar, coordinar, etc., el grup de treball i marcar l'estratègia del grup.

La Secretaria tècnica estarà integrada pels tècnics de la Gerència de Serveis de Medi Ambient de la Diputació de Barcelona i tindrà la funció de donar suport logístic i tècnic als grups de treball.

Cada Grup de treball comptarà com a mínim amb el **suport** següent:

- Un/a tècnic/a de referència de la Secretaria tècnica com a dinamitzador.
- Un o més tècnics/ques de la Diputació de Barcelona vinculats a cada grup específicament, com a suport expert.
- Un/a tècnic/a, com a mínim, de la Generalitat de Catalunya, també com a suport expert i en compliment de l'objectiu estratègic nº5 i la voluntat expressada per la pròpia Generalitat de Catalunya.

Podeu consultar els departaments concrets que donaran suport a cada Grup a l'**Annex B**.

5.5 Comissions tècniques

Les Comissions es crearan quan hi hagi algun projecte concret que ho requereixi i estaran integrades pels representants dels municipis implicats o interessats en aquest. Les seves funcions seran les de definir i desenvolupar l'esmentat projecte i també tindran suport de tècnics experts.

Es proposa la creació de **2 Comissions tècniques**.

a. Comissió tècnica del Sistema d'Indicadors de Sostenibilitat

Tindrà l'objectiu d'impulsar la implantació del model revisat del Sistema d'Indicadors de Sostenibilitat, promoure la implantació als municipis membres de la Xarxa i generar intercanvi d'experiències i coneixement.

b. Comissió tècnica de municipis per una gestió integrada del litoral

Tindrà l'objectiu d'impulsar actuacions comunes de gestió integrada del litoral pels municipis de la Xarxa amb costa, sota la coordinació del Centre d'Estudis del Mar de la Diputació de Barcelona.

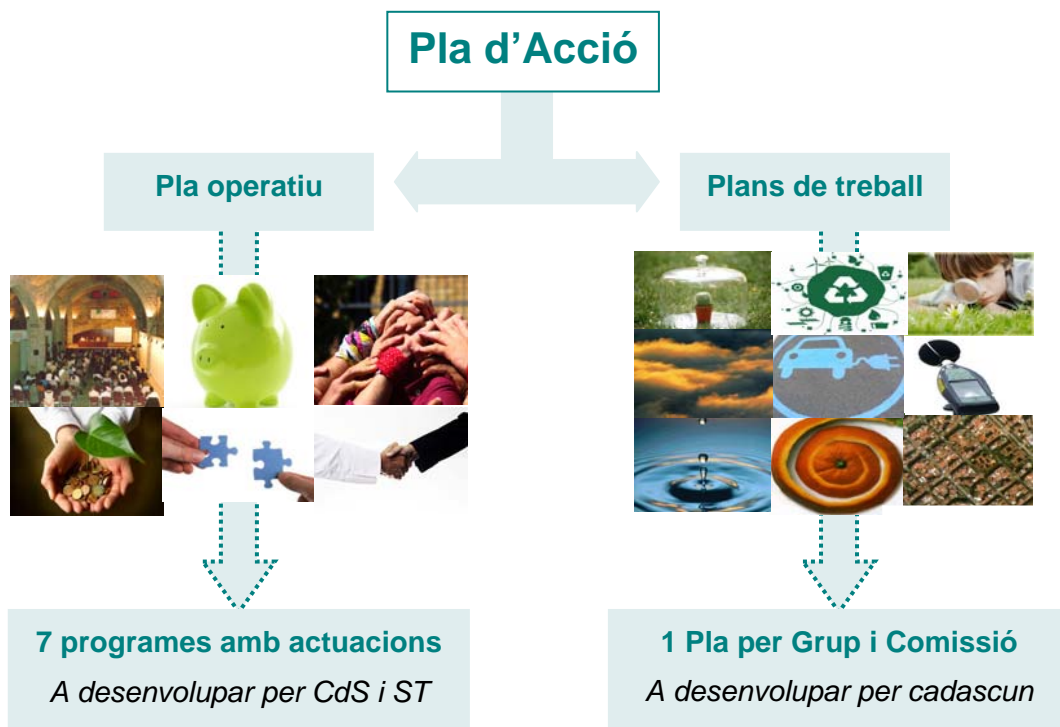
6. Pla d'Acció

El Pla d'Acció és el conjunt d'actuacions que es portaran a terme, en el marc de l'Estructura proposada, per assolir els objectius estratègics. Aquests objectius es divideixen en objectius estructurals i sectorials, per aquest motiu el Pla d'Acció es compon alhora d'un Pla operatiu i els Plans de treball específics, respectivament.

Seguint l'estructura de les Agendes 21 Locals, els Plans s'estructuraran en Programes i Actuacions. Caldrà verificar que tots els objectius queden recollit en un o altre Programa.

Caldrà destacar durant tot el mandat l'acompliment dels objectius estructurals, especialment la promoció d'un nou model per les ciutats i pobles basats en l'economia verda i l'ocupació local, en un context de desenvolupament sostenible.

El Pla anual d'activitats posterior expressa el cronograma per desenvolupar el funcionament de la Xarxa durant l'any 2012.

7. Pla operatiu

El Pla operatiu ha de donar resposta als 6 objectius estructurals. Es divideix en diversos programes, els quals s'anuncien a continuació amb una descripció sintètica.

Aquest Pla caldrà desenvolupar-lo amb actuacions concretes. Aquest desenvolupament es realitzarà en el marc de les funcions de la Comissió de seguiment i la Secretaria tècnica, informant anualment dels progressos a l'Assemblea general.

1. Programa de promoció de la Xarxa

Inclourà actuacions per augmentar el nombre de membres de la Xarxa, associar-se amb el Pacte d'Alcaldes, col·laborar amb altres Xarxes – tant amb les que es col·labora actualment (**veure Annex C**), com en altres amb presència dels membres de la Xarxa, altres administracions – especialment la Generalitat de Catalunya -, i promoure la col·laboració públic - privada.

2. Programa de benvinguda i formació a nous membres

Inclou les actuacions, algunes de les quals ja executades, per donar la benvinguda als nous membres de la Xarxa, explicar què és la Xarxa i donar formació als mateixos.

3. Programa de difusió d'experiències locals

Programa per crear i potenciar un banc o recull de bones pràctiques i experiències locals dels membres de la Xarxa.

4. Programa de comunicació, nous formats i Xarxa 2.0

Inclourà les actuacions per continuar i millorar els mitjans de comunicació de la Xarxa (Web de la Xarxa, portal Sostenible, comunitat virtual Xarxaenxarxa, canal Youtube) i la incorporació de les noves eines 2.0 a l'ús habitual de la Xarxa (nous canals de la Xarxa Twitter i Facebook). També inclou el desenvolupament de l'ús de nous formats en les activitats i productes de la xarxa (audiovisuals, interactius, documents virtuals...).

5. Programa de serveis de suport als membres de la Xarxa

Per oferir suport tècnic, expert i exclusiu als membres de la Xarxa. Fent servir, especialment, eines de suport on-line i a través dels Grups de treball, o coordinant activitats conjuntes (p.ex. Campanya de promoció de l'estalvi d'aigua 2012)

6. Programa d'Ambientalització de la Xarxa

Inclou les actuacions d'ambientalització de la Xarxa ja existents (Zero CO₂, estalvi de paper...) i s'ampliarà per dotar d'eines als membres (Diputació, ens locals...).

7. Projectes de la Xarxa

Continuïtat dels projectes amb pes específic propi (Agenda Escolar i Calendari Escolar, DESGEL 3.0, Sistema municipal d'indicadors de sostenibilitat) i creació de nous, si s'escau i els membres ho decideixen.

8. Plans treball específics

Tant la Comissió de seguiment, com els Grups de treball i les Comissions tècniques **es constituiran després de la 12a Assemblea General**, i en la primera reunió constituent s'hauran de **dotar d'un Pla de treball específic** pel mandat a desenvolupar a través de les Comissions permanents en el cas dels Grups de treball.

Els Plans de cada Grup de treball hauran d'acomplir l'objectiu sectorial referit i validar l'acompliment i integració dels objectius estructurals.

També poden incorporar les propostes i esmenes presentades en les taules de treball de la 12a Assemblea general de la Xarxa segons consta a l'**Annex D**.

En la primera reunió també caldrà definir els **membres de la Comissió permanent** i, si es considera, **fixar un calendari** o periodicitat mínima de reunions.

També es valorarà la possibilitat de realitzar reunions o activitats **multigrups** per a temàtiques de tipus **transversal**.

Alguns Grups que es proposen pel nou mandat de la Xarxa 2011-2015 recolliran **el testimoni de grups anteriors**, tal i com es va posar de manifest en les conclusions del procés d'avaluació del 2011.

A continuació s'exposen, per a cada Grup, alguns projectes que han quedat oberts un cop acabat el mandat i caldrà que cada Grup de treball valori la idoneïtat de la seva continuació, i la primera de les diverses prioritats fixades pel propi Grup en el procés d'autoavaluació final de l'anterior mandat – la documentació completa es lliurarà a cada Grup en concret - :

1. Grup de treball per l'Energia Sostenible Local

Projectes amb continuïtat	Activitat
DESGEL 3.0.	Seguiment de la implantació
Participació en la Comissió d'Energia solar tèrmica de l'ICAEN	Promoció conjunta i coordinada de l'energia solar tèrmica amb tots els agents implicats
Repte de futur	Millorar la comptabilitat energètica municipal

2. Grup de treball del cicle local de l'aigua

Projectes amb continuïtat	Activitat
Campanya estalvi aigua 2012	Preparació campanya per continuar promovent l'estalvi domèstic d'aigua 2012, conjuntament amb l'ACA
Revisió OOMM estalvi d'aigua	Aprovat el procés de revisió del model d'Ordenança municipal d'estalvi d'aigua amb reflexió amb tots els agents implicats
Repte de futur	Calcular el preu de l'aigua potable i no potable

3. Grup de treball de millora de la qualitat l'aire

Projectes amb continuïtat	Activitat
Comissió tècnica sobre olors amb l'Àrea Metropolitana de Barcelona	Comissió per impulsar el coneixement de la contaminació odorífera al món local
Repte de futur	Potenciar i estudiar els Plans locals de contaminació atmosfèrica

4. Grup de treball de prevenció de la contaminació acústica

Projectes amb continuïtat	Activitat
Seminari tècnic de gestió local del soroll	Previstes noves temàtiques per a noves edicions
Repte de futur	Elaborar eines metodològiques , guies, models d'ordenances... pels municipis

5. Grup de treball de consum responsable local i prevenció de residus

Projectes amb continuïtat	Activitat
Criteris ambientals en les compres i contractacions	Revisió de criteris en Plecs de condicions. Tancament del Projecte GPP de Compra pública verda
Setmana Europea de prevenció de residus	Implicació en la Setmana Europea de prevenció de residus a escala local
Cercles de comparació intermunicipal de gestió de residus i neteja viària	Projecte amb municipis
Repte de futur (Consum responsable)	Compartir prioritats amb empreses locals

6. Grup de treball d'educació per la sostenibilitat

Projectes amb continuïtat	Activitat
Agenda i Calendari Escolar	Projectes Xarxa fins ara no vinculats a cap Grup de treball
II Fòrum de Medi Ambient i Món Local	Conclusions del Taller d'EA

Per a més temes consultar l'**Annex D**.

a. Comissió tècnica del Sistema d'Indicadors de Sostenibilitat

Projectes amb continuïtat	Activitat
Estudi Oficines 21	Nova edició de l'Estudi de seguiment de les Oficines 21
Sistema municipal d'Indicadors de Sostenibilitat	Desenvolupar el nou model aprovat
Estudi IHOBE	Presentar els resultats estudi sobre la importància de la Xarxa

9. Pla anual d'activitats

9.1 Calendari general

A continuació s'exposa el **Calendari general** de funcionament de la Xarxa pel 2012

Activitat 2012	1er trimestre	2on trimestre	3er trimestre	4rt trimestre
Assemblea General	Febrer 2012			
Comissió seguiment	1a reunió constitució		Desenvolupament i Activitat regular	
Seminari d'Estratègia		1a edició		2a edició
Grups de treball	1a reunió constitució	CP: aprovar el Pla de treball de GT		
		Desenvolupament Plans i activitat regular		
Comissions tècniques		1a reunió constitució i Pla	Desenvolupament i Activitat regular	

10. El Xarxòmetre: seguiment i avaluació del funcionament i impacte de la Xarxa

Per tal d'avaluar l'acompliment d'aquest Pla estratègic de la Xarxa 2011-2015 cal incorporar un seguit d'eines de seguiment i avaluació que permetin anar adaptant el Pla en funció de les necessitats detectades pels membres de la Xarxa – especialment a través de les Assemblees generals i la Comissió de seguiment – i avaluar el grau d'acompliment del Pla al final del mandat (any 2015) tant en termes de funcionament de la Xarxa com l'impacte de les activitats realitzades en les polítiques locals de sostenibilitat.

10.1 Eines d'avaluació del funcionament de la Xarxa

- 1. Indicadors de seguiment:** En primer lloc, es crea un sistema de seguiment d'indicadors quantitius que sintetitzin de forma anual i per mandats el funcionament de la Xarxa i que transformen els objectius estructurals i les accions del Pla operatiu en paràmetres mesurables
- 2. Metes:** dins el sistema d'indicadors de seguiment s'incorporen un seguit de metes, per avaluar el grau d'acompliment dels objectius estructurals i les accions del Pla operatiu.

INDICADORS FUNCIONAMENT				
Estructura de la Xarxa	Unitats	07-2011	Meta 2015	
Membres de la Xarxa	Unitats	252	270	
Ens locals membres de la Xarxa	Nº ens locals	231	250	
Població Xarxa	Habitants	6.143.446	-	
President	Persones	1	-	
Vice-presidents	Persones	5	-	
Secretaria tècnica	Persones	4	-	
Membres Comissió de seguiment	Persones	28	35	
Membres dels Grups de treball	Persones	181	200	
Membres de les Comissions Permanents	Persones	45	50	
Participació a la Xarxa	Unitats	07-2011	2011	Meta
Assistència Assemblea	Persones	322	92	130 / any
Assistència Comissió de seguiment	Persones	79	45	20 / reunió
Participació als Grups (GT + CP)	Persones	713	191	250 / any
Participació jornades per Grups organitzadors		1.597	839	2.400 = 600 / any
Municipis de la Xarxa adherits al Pacte d'Alcaldes	Nº ens locals	144	250	
% municipis Pacte d'Alcaldes sobre el total de la Xarxa	%	62%	100%	
Resultats de la Xarxa	Unitats	07-2011	2011	Meta
Activitats	Unitats	118	31	120 = 30 / any
Assistència activitats	Persones	3344	1167	1000 / any
Productes	Unitats	36	14	10 / any
Accions de col·laboració (Altres Xarxes, Gencat, sector privat...)	Unitats	No calculat	No calculat	25

Indicadors d'efecte Xarxa a valorar	Unitats	07-2011	Meta	
Grau de participació als Grups (GT + CP)	%	85%	85%	
Grau de participació a l'Assemblea	%	39%	51%	
Grau de participació (assistents i vots) a l'Assemblea	%	61%	75%	
Grau de participació a la Comissió de seguiment	%	68%	75%	
Grau de participació total sobre membres de la Xarxa	%	61%	75%	
Grau de satisfacció jornades	1 al 5	4,15	> 4	
Indicadors ambientals	Unitats	Només 2010	2011	Meta
Estalvi de paper	%	No calculat	66%	80%
Emissions CO2 evitades	%	56%	46%	75%
Comunicació	Unitats	2011	Meta	
Subscrits a Sostenible	Unitats	3.635	4.000	
Membres de la Comunitat Virtual	Unitats	666	700	

3. Comunicació del seguiment: S'informarà dels resultats del seguiment amb:

- a. **Informes de gestió a presentar a la Comissió de seguiment (periòdics) i a l'Assemblea (anuals).**
- b. **Memòria d'activitats de la Xarxa 2011-2015:** diferenciant en el format entre una memòria pels membres de la Xarxa i una versió sintètica per a la ciutadania en general. La memòria ha de ser el reflex dels resultats de l'aplicació del Pla estratègic i per tant aportar dades sobre la feina feta i conclusions sobre el coneixement aportat per la Xarxa en aquests quatre anys.
- c. **El Xarxòmetre:** secció a la web o a la comunitat virtual on s'informi del funcionament de la Xarxa.

4. Procés autoavaluació: al final de mandat s'obrirà un procés d'avaluació per analitzar de forma qualitativa i quantitativa el grau d'acompliment dels objectius generals, per part de la Comissió de seguiment, i dels objectius sectorials i dels plans específics per part dels Grups de treballs i les Comissions tècniques.

10.2 Eines d'avaluació de l'impacte de la Xarxa en les polítiques locals de sostenibilitat

5. Sistema municipal d'indicadors de sostenibilitat (L'Observatori de Sostenibilitat Local)

Amb el SMIS, integrat en l'Observatori de Sostenibilitat Local, es mesurarà l'avanç i impacte de les polítiques locals de sostenibilitat en les quals col·labora la Xarxa.

6. Acompliment dels acords institucionals

A través d'un seguiment de l'acompliment dels acords institucionals aprovats per la Xarxa també s'avaluarà qualitativament el paper que té la Xarxa en la definició de les polítiques locals de sostenibilitat.

7. Procés autoavaluació: al final de mandat s'obrirà un procés d'avaluació per analitzar de forma qualitativa i quantitativa el grau d'impacte de les activitats de la Xarxa en les polítiques locals de sostenibilitat, per part de la Comissió de seguiment, i dels objectius sectorials i dels plans específics per part dels Grups de treballs i les Comissions tècniques.

11. ANNEXOS

ANNEX A: Vinculació entre els Estatuts i els Objectius del Pla Estratègic

Per tal de constatar la continuïtat i compliment dels Estatuts es presenten a continuació unes taules on es relacionen els objectius estratègics respecte els Estatuts de la Xarxa, així com les diverses Declaracions institucionals aprovades per l'Assemblea, amb els objectius estratègics pel nou mandat.

En relació amb objectius de la Xarxa:

Impulsar polítiques locals encaminades cap a un model de desenvolupament sostenible.	Estructurals (1,2)
Potenciar el desenvolupament de les Agendes 21 Locals i definir metodologies per a la seva implantació.	Sectorials
Constituir un instrument de cooperació i intercanvi d'experiències en el camp del DS	Estructurals (4)
Fomentar la participació de tots els sectors econòmics i socials dels municipis en el procés de desenvolupament de les Agendes 21 Locals i en la realització de projectes que se'n derivin.	Estructurals (2,6)
Potenciar accions conjuntes amb altres xarxes i associacions espanyoles i europees que treballin en el camp de la sostenibilitat.	Estructurals (4)
Compartir recursos i experiències per al desenvolupament de plans i programes orientats a solucionar problemes ambientals.	Estructurals (4 i resta)
Incrementar el pes específic de les ciutats i els pobles mitjans i petits en l'àmbit europeu.	Sectorials

En relació amb les funcions segons els Estatuts de la Xarxa:

a. Constituir un instrument de cooperació i intercanvi per al desenvolupament sostenible a les ciutats de les comarques de Barcelona, com també per la implantació i el seguiment de les Agendes 21 Locals	Estructurals (1,3) i Sectorials
b. Facilitar la interrelació dels aspectes ambientals amb els socials i els econòmics en el desenvolupament de les referides ciutats.	Estructurals (1,2,5)
c. Definir estratègies, programes i accions a mig i llarg termini en el camp del desenvolupament sostenible. Facilitar la constitució d'un fòrum de debat permanent de les polítiques de desenvolupament sostenible.	Estructurals (4 i resta)
d. Afavorir la creació d'un laboratori d'experiències en el camp de la sostenibilitat en l'àmbit local.	Estructurals (4)
e. Facilitar eines informatives que puguin potenciar el desenvolupament sostenible de les ciutats com són: centres de documentació, d'informació, ...	Estructurals (4)

f. Promocionar accions conjuntes amb la Xarxa Europea de Ciutats Sostenibles i potenciar el contacte amb altres xarxes que treballen en el camp ambiental i del desenvolupament sostenible.	Estructurals (4)
g. Desenvolupar projectes concrets relacionats amb la implementació de les Agendes 21 Locals a les ciutats implicades en la Xarxa, i promoure l'obtenció de finançament extern.	Sectorials II i Temes clau (3)
h. Promoure la incorporació de tots els sectors i agents socials dels municipis en les A21L.	Estructurals (5)
i. Donar suport a les institucions nacionals de Catalunya, Generalitat i Parlament, en totes les iniciatives adreçades al desenvolupament de les A21L.	Estructurals (4,5)

Vinculació amb els Acords i Declaracions institucionals de la Xarxa

ASSEMBLEES	DECLARACIONS I ACORDS SIGNIFICATIUS	Vinculació
Manresa 1997	Declaració de Manresa fundacional	Missió, Estructurals (4,5)
Mataró 2004	Declaració de Mataró. Consumir bé sense fer malbé. La responsabilitat de les nostres ciutats i dels nostres pobles	Sectorial (9)
Vilafranca del Penedès 2005	Declaració de Vilafranca. Ciutats i pobles compromesos amb la prevenció del canvi climàtic	Sectorial (7)
Girona 2006	Declaració de Girona. Ciutats i Pobles per un Urbanisme sostenible	Sectorial (15)
Manresa 2008	Declaració Manresa +10 de renovació del compromís per la sostenibilitat	Estructural (1)
Igualada 2009	Declaració d'Igualada. Ciutats i pobles compromesos amb el Pacte d'alcaldes/esses per a la mitigació del canvi climàtic.	Sectorial (7)
Santa Coloma de Gramenet 2010	Declaració de Santa Coloma. Ciutats i pobles per l'ocupació al servei de la protecció del medi i per la biodiversitat.	Estructural (2,3)
Mataró 2011	Declaració de Mataró. Ciutats i pobles per l'aplicació de les millors tecnologies disponibles a la mobilitat. El compromís amb el vehicle elèctric.	Sectorial (12)

ANNEX B: Suport tècnic als Grups de treball i Comissions tècniques

Grup de treball	Entitat
GT Energia	Secretaria tècnica de la Xarxa
	Oficina tècnica de Canvi climàtic i Sostenibilitat de la Diputació de Barcelona
	Institut Català de l'Energia
GT Aigua	Secretaria tècnica de la Xarxa
	Oficina tècnica d'Avaluació i Gestió ambiental de la Diputació de Barcelona
	Servei d'Equipaments i Espai públic de la Diputació de Barcelona
	Oficina d'Equipaments Esportius de la Diputació de Barcelona
	Agència Catalana de l'Aigua
GT Soroll	Fundació AGBAR
	Secretaria tècnica de la Xarxa
	Oficina tècnica d'Avaluació i Gestió ambiental de la Diputació de Barcelona
	Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya
GT Aire	Secretaria tècnica de la Xarxa
	Oficina tècnica d'Avaluació i Gestió ambiental de la Diputació de Barcelona
	Gerència de Serveis d'Infraestructures Viàries i Mobilitat de la Diputació de Barcelona
	Àrea Metropolitana de Barcelona
GT Educació	Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya
	Secretaria tècnica de la Xarxa
	Oficina tècnica de Sensibilització, Participació i Divulgació Ambiental de la Diputació de Barcelona
GT Compra i Residus	Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya
	Secretaria tècnica de la Xarxa
	Oficina tècnica de Sensibilització, Participació i Divulgació Ambiental i Oficina tècnica de Canvi climàtic i Sostenibilitat de la Diputació de Barcelona
	Agència de Residus de Catalunya
Comissió Indicadors	ECOINSTITUT
	Secretaria tècnica de la Xarxa
	Gerència de Serveis de Medi Ambient
Comissió litoral	Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya
	Centre d'Estudis del Mar – Diputació de Barcelona
	Generalitat de Catalunya

ANNEX C: Relació amb altres Xarxes

Col·laboració de la Xarxa amb altres xarxes de ciutats per la sostenibilitat (Gener 2012)

CONVENIS SIGNATS PER LA XARXA

Xarxa	Àmbit territorial	Data de Signatura	Acords bàsics	Col·laboracions
CILMA Consell iniciatives locals de Medi Ambient de les comarques de Girona	Girona	Girona, març 2006	<ul style="list-style-type: none"> • Realització d'accions conjuntes a favor d'un desenvolupament sostenible • Participació en assemblees i grups de treball • Intercanvi d'informació i documentació en formats diversos • Creació Comissió de Seguiment 	<ul style="list-style-type: none"> • Assistència a grups treball i assemblees • Intercanvi informació i butlletins • Col·laboració en activitats de formació • Enllaç a les pàgines web • Cessió de productes (DESGEL)
REDNELS Red Navarra de Entidades Locales hacia la Sostenibilidad	Navarra	Barcelona, febrer 2006	<ul style="list-style-type: none"> • Fomentar la sostenibilitat en municipis d'ambdues xarxes • Plans de treball anuals • Comissió de Seguiment 	<ul style="list-style-type: none"> • Intercanvi d'informació • Participació en jornades • Tramesa de materials
RETE 21 Red de Entidades locales del Altoaragón por la sostenibilidad	Osca	Barcelona, febrer 2006	<ul style="list-style-type: none"> • Fomentar sostenibilitat municipis d'ambdues xarxes • Plans de treball anuals • Comissió de Seguiment 	<ul style="list-style-type: none"> • Agenda Escolar • Formació, participació en jornades
UDALSAREA 21 Red vasca de municipios hacia la sostenibilidad	País Basc	Barcelona, novembre 2005	<ul style="list-style-type: none"> • Millora ambiental local • Cooperació accions A21 • Plans de treball anuals • Comissió de Seguiment 	<ul style="list-style-type: none"> • Seminaris Intercanvi (2006) • Intercanvi d'Informació i materials
COORDINAMENTO Agende 21 locale italiane i COMITE 21 Français	Itàlia - França	Barcelona, setembre 2004	<ul style="list-style-type: none"> • Promoció Agendes 21 locals i desen. sostenible a Europa • Promoure xarxa euromediterrània d'Agendes 21 locals • Comissió de Seguiment 	<ul style="list-style-type: none"> • Tramesa electrònica butlletins, informació i documentació • Participació en jornades, assemblea i congressos
XARCIA Xarxa de Municipis Valencians cap a la Sostenibilitat	València	Barcelona, juny 2006	<ul style="list-style-type: none"> • Millora ambiental municipal • Comissió Seguiment 	<ul style="list-style-type: none"> • Informació o col·laboració puntual • Participació en jornades

Projecte	Àmbit territorial	Data de Signatura	Acords bàsics	Col·laboracions
AGENDA ESCOLAR Protocol específic	Província de Chieti, Província d'Osca, Consell Insular Mallorca	Chieti i Tallin 2003 Osca 2006 Consell Mallorca 2009	<ul style="list-style-type: none"> • Traducció i publicació de l'Agenda Escolar • Intercanvi entre escoles i coneixement d'Europa 	<ul style="list-style-type: none"> • Edició i distribució de l'agenda en les escoles

PARTICIPACIÓ DE LA XARXA EN ALTRES ORGANITZACIONS

Xarxa	Àmbit territorial	Data de Signatura	Acords bàsics	Col·laboracions
RED DE REDES Coordinació: Ministerio Medio Ambiente, Rural y Marino	Espanya	Membre fundador Gener 2006	<ul style="list-style-type: none"> • Assistència trobades coordinació 	<ul style="list-style-type: none"> • Experiències Xarxa i DIBA a la base de dades EcoUrbano
RED DE CIUDADES POR EL CLIMA Coordinació : FEMP, Agencia Ecologia Urbana de BCN	Espanya	Adhesió Setembre 2005 (Aprovat 6a. Assemblea)	<ul style="list-style-type: none"> • Assistència trobades coordinació 	
- CLIMATE ALLIANZ - Aliança del clima de les ciutats europees amb els pobles indígenes de les selves tropicals	Europa	Proposta adhesió Maig 2010 (Aprovat 10a. Assemblea)	<ul style="list-style-type: none"> • Assistència trobades i Assemblea 	

ANNEX D: Taules de treball de la 12a Assemblea general de la Xarxa

En el marc de la 12ª Assemblea general de la Xarxa es va celebrar una sessió de taules de treball entre els assistents a l'Assemblea per acabar d'incorporar i validar el Pla estratègic de la Xarxa 2011-2015.

Es van formar diverses taules d'entre 10 i 15 persones, dividides entre taules amb representants de la Xarxa i electes i taules amb tècnics/ques dels membres de la Xarxa.

En les taules rodones es varen identificar els principals problemes, necessitats i preocupacions dels municipis assistents. Aquest Annex recull aquestes aportacions i valida que tots els elements s'incorporen d'una manera o altra en el Pla estratègic per donar-lo per aprovat en els termes fixats pel Plenari de la 12a Assemblea.

ÀMBITS (nº intervencions) Temes proposats	Disposa d'espai propi de debat a la Xarxa	Comentaris
Planificació ambiental (6)	Seminari d'Estratègia	
Encara hi ha municipis que no tenen Agenda 21, no s'han adherit al Pacte d'Alcaldes, no tenen Pla de mobilitat.		A valorar per la Comissió de seguiment
Hi ha municipis amb Agenda 21 però no hi ha consciència que s'estigui seguint i implantant.		
D'altres sí estan fent l'actualització de l'Agenda 21		
Planificació d'infraestructures ambientals.		A valorar per la Comissió de seguiment
Planificació urbana "sostenible". Aprofitant l'aturada de la construcció, promoure una edificació sostenible. Sostenibilitat ha de ser central en la planificació estratègica de la ciutat.		
El planejament com una oportunitat a la millora ambiental, de qualitat i de la Sostenibilitat.		
Recollida selectiva (18)		A valorar per la Comissió de seguiment i el Grup de treball de consum responsable local i prevenció de residus
Cal més sensibilització per saber què va a cada contenidor, deixalleria...		
Elaboració i aplicació d'ordenances de residus (2)		
La taxa de residus és alta i tot i així el servei és deficitari.		
Estancament en alguns casos en els nivells de recollida selectiva. Es plantegen canvis de model.		
Adequació del sistema de recollida, per ex. Sistema porta a porta. Molt bons resultats però has d'estar-hi molt a sobre (2). Com motivar a la		

població, si no hi ha tècnics ni recursos econòmics.		
Plantejar-se el canvi de model de la recollida dels envasos i promoure el dipòsit i retorn.		
Algun cas s'ha potenciat el compostatge casolà i ara es planteja com gestionar-ho i fer un seguiment.		
Contractació de la gestió de RSU , mancomunar en municipis petits, ...		
Gestió de la recollida de piles		
Millorar la recollida selectiva, millorar els percentatges i la qualitat (impropis)		
Problemes de gestió per la tipologia urbana molt dispersa.		
Estratègies per millorar el funcionament dels contenidors de recollida de la matèria orgànica.		
En determinats municipis, problemàtiques associades a l'estacionalitat.		
Necessitats de Plecs de condicions de recollida i neteja viària.		
Licitacions conjuntes. Mancomunar serveis.		
Evitar que l'optimització dels serveis de recollida passi per reduir el sou als treballadors, aplicar RSC.		
Prevençió de residus (3)	GT. Consum responsable local i prevençió de residus	
Cal promoure la reducció en l'ús de paper dels membres de la Xarxa i de la pròpia activitat de la Xarxa		
Cal no generar residus en origen. (2)		
Energia (51)	GT. Energia Sostenible Local	
Interès en l'eficiència i l'estalvi energètic al municipi per part de tots (ajuntament i veïns) (10)		
Millora l'eficiència energètica en l'enllumenat públic i en els equipaments municipals (4)		
Com aplicar i promoure les energies renovables (2) . Quines són les més adequades en funció de les característiques i necessitats municipals (debat entre ús de bombetes de baix consum, leds, etc.)		
Conèixer i aplicar mecanismes o tecnologies estalviadores que no requereixin una inversió elevada (aïllament tèrmic i sistemes de climatització en edificis, llums de presència, fins i tot en carrers poc transitats, ...)		

Hi ha dubtes sobre si és bo treballar amb Empreses de Serveis Energètics (ESEs)		
Hi ha experiències molt avançades en gestió de l'enllumenat públic que poden ser un referent, ús de LEDS (2). Cal tenir en compte el mapa de capacitat lumínica també (2).		
També manca en altres casos una gestió de l'enllumenat públic.		
Altres casos han apagat fanals per estalviar energia.		
Davant els canvis en la producció d'energia solar fotovoltaica, es pot començar a apostar per l'autoconsum.		
S'utilitzen els PAES com a guia del que cal fer. Però encara s'ha fet poca cosa		
Interessen els projectes on l'estalvi energètic també impliqui un estalvi econòmic. (2)		
Despesa molt elevada en consum d'energia en equipaments i infraestructures municipals. Manca comptabilitat energètica i del consum d'aigua en els equipaments municipals.(3)		
Interès en aprofitament de biomassa.(5) (*)		
Es disposa de dades i control del consum dels edificis municipals en alguns casos. (2)		
Coneixement sobre energia geotèrmica		
Possibilitats de finançament de les actuacions a fer.		
Potenciar l'aprofitament de biomassa. Crear central elèctrica o calderes de biomassa per a diverses instal·lacions.		
Davant la davallada en les instal·lacions d'energia solar fotovoltaica, valorar la viabilitat de les energies renovables (3).		
NCE --> Ban ús de l'energia		
Projectes de district heating, incloent domèstic.		
Ser autosuficients energèticament.		
Licitacions conjuntes. Mancomunat serveis.		
Reducció de costos. Cercles comparatius. Softwares o eines compartides.		
Consum responsable (4)	GT. Consum responsable local i prevenció de residus	
Potenciar el comerç de proximitat, joves agricultors... agricultura local i consum local.		
Promoció de la producció local i la indústria alimentària local		
Posar en valor la producció local.		
Facilitar la distribució i consum de productes de proximitat		
Ambientalització de l'Ajuntament.		

Territori (26)	Seminari d'Estratègia	
Hi ha municipis treballant amb la Xarxa de Custòdia del Territori.		
Gestió dels d'horts urbans. (3)		
Gestió del sòl no urbanitzable i el sòl no programat (4)		
<p>Gestió d'espais periurbans i naturals dins el municipi (12): Recuperació i millora de torrents i camins; recuperació, revitalització i conjugació d'espai fluvial i agrícola amb usos lúdics; recuperació, revitalització de camins com a espais de lleure, itineraris, caminades, etc.; gestió paisatgística de zones humides, rieres...</p>		<p>A valorar com s'incorporen sobretot el temes de gestió del medi natural de competència municipal</p>
Gestió de la biodiversitat (3). Anella verda.		
Gestió d'espais naturals en municipis petits amb termes extensos.		
<p>(*) Aprofitament forestal (5) i neteja de boscos. Gestió de les masses forestals (NPE / Espais naturals). Biomassa també genera feina, i pot incloure la gestió de les podes i vegetals dels jardins en municipis amb urbanitzacions disperses.</p> <p>Implicar i motivar als propietaris. Cost 0 pels propietaris.</p> <p>En propietats forestals en terrenys municipals donar exemple amb exemples de gestió i ús de la biomassa.</p>		
Neteja i adequació de rieres i lleres de rius.		
<p>Problemes per manca d'una ordenació equilibrada del territori. Sostenibilitat de les urbanitzacions disperses. Com protegir l'espai no urbà, sobretot en municipis petits.</p>		<p>A valorar Comissió de seguiment</p>
Gestió urbanitzacions fantasma (2). Garantir serveis ambientals a les urbanitzacions o nuclis dispersos del municipi.		
Assistència i formació en avaluació de plans ambientals i projectes urbanístics.		
<p>Educació ambiental (26)</p>	<p>G.T. d'educació per la Sostenibilitat</p>	
<p>Foment de l'Educació ambiental per arribar a més població. No quedar-nos només en educació ambiental centrada a les escoles (2)</p>		
Generar consciència ambiental (5)		
Participació ciutadana en sostenibilitat i medi ambient (3). Potenciar noves cultures.		
Realitzar campanyes de sensibilització sobre soroll		
Educació i sensibilització sobre recollida selectiva (2). Es fan campanyes amb impacte puntual,		

però després els resultats de reciclatge es relaxen i cal tornar a fer campanyes.		
Educació cívica per als usuaris d'equipaments públics en temes energètics		
L'educació ambiental és convenient per millorar en qualsevol dels àmbits de la Gestió ambiental, per l'estalvi energètic, la gestió dels residus, etc.		
Educació ambiental per reduir les conductes incíviques (abocaments, mobiliari urbà malmès, incompliment normatives ...) (2)		
Es fa un suggeriment sobre la conveniència de la creació de la figura dels "agents cívics".		
Comunicar per donar a conèixer el que ja es fa		
Dificultats per que la gent participi, excepte en aspectes que els afecten molt directament,		
Consum de recursos naturals, consum d'aigua... millor modificar hàbits i usos. Potenciar l'estalvi de recursos (2)		
Acord Aire Net.		
Educació ambiental als nens. Agenda 21 escolar.		
Educació ambiental amb el suport de la Diputació de Barcelona.		
L'educació ambiental també pot suposar un estalvi de recursos en general.		
Malestar ciutadà (3)	G.T. d'educació per la Sostenibilitat	
Amb instal·lacions: incineradora, planta tractament de biomassa...		
Instal·lació i gestió d'infraestructures de tractament de residus: abocador, planta de triatge, Ecoparc,		
Gestió de queixes veïnals: Aporta molta informació sobre el funcionament del municipi (i la percepció dels veïns), sobre actes d'incivisme, sobre mancances dels serveis ambientals, etc.		
Aigua (16)	G.T. gestió del cicle local de l'aigua	
Es potencia una xarxa d'abastament en bon estat, amb poques pèrdues. (2)		
Experiències amb empreses municipals.		
Disponibilitat de pous propis per abastament domèstic		
Problemes de balanç econòmic del servei d'abastament (2)		
Problemes de gestió local de la depuradora (3). Problemes amb l'ACA.		
Situació i manteniment del clavegueram (2)		

En determinats municipis, problemàtiques associades a l'estacionalitat.			
Estudiar l'oferta d'aigua en els aqüífers. Aprofitament aigües freàtiques.			
Problemes amb el cànon de l'aigua			
Gestió de les aigües sense connexió a la xarxa d'aigües residuals.			
Coneixement dels cabals ecològics. Qualitat de l'aigua de les rieres.			
Mobilitat (15)	Seminari d'estratègia		
Nou aspecte: mobilitat intermunicipal, cal apostar pel ferrocarril, hauria de ser eix bàsic de transport, treure camions de carretera, trens mercaderies. Massa mobilitat en cotxe.		A valorar per la Comissió de seguiment	
Elevat cost del transport públic urbà.			
Noves experiències de gestió semafòrica. El cost de manteniment dels semàfors és elevat.			
Garantir mobilitat i accessibilitat entre diferents nuclis.			
Seguretat vial			
Accés a nuclis dispersos			
Pacifícació del trànsit en un municipi mitjà, amb territori reduït i elevada densitat de població			
Reducció de trànsit per reduir contaminació			
Propostes de transport alternatiu (itineraris per bicicleta i a peu, etc.) (4)			
Unificar criteris en l'ús i gestió de la bicicleta.			
El vehicle privat genera ocupació de l'espai públic, soroll, problemes de qualitat de l'aire,... (3)			
Mobilitat municipal elèctrica			
Estructura i pressupost municipal (12)	Seminari d'estratègia		
En municipis petits hi ha necessitats de crear estructura organitzativa. Es planteja la possibilitat de compartir tècnics entre diversos municipis.			A valorar per la Comissió de seguiment
Sovint el regidor/a d'eficiència energètica o manteniment d'edificis és diferent al regidor de medi ambient.			
Caldria mancomunar serveis en municipis petits. Això permetria també estalvi de recursos econòmics però també ambientals. (2)			
Es procura subcontractar menys i actuar amb recursos propis.			
Quina prioritat pressupostaria per a la instal·lació de nous serveis:			

clavegueram, il·luminació (llums de baixa intensitat i increment amb detecció de presència), recollida de RSU, etc.		
Una dificultat política afegida és la gestió de les prioritats pressupostàries, sobre tot pel que fa a les inversions i innovació, per exemple, cal tenir informació precisa sobre els períodes d'amortització de noves actuacions (energies renovables, com biomassa, renovació d'enllumenat, etc) i compaginar-ho amb la prestació dels serveis habituals.		
Necessitat de coneixement sobre taxes i fiscalitat ambiental, com incorporar criteris ambientals en taxes municipals i incentius fiscals i com comunicar-ho		
Costos dels serveis ambientals (recollida residus i altres)		
Gestió ambiental de la crisi. No podem perdre allò que hem guanyat.		
Manca de recursos per aplicar Agenda 21 Local i PAES, sobretot als municipis petits, però a tots en general.		
Accions econòmicament viables.		
Impactes ambientals (4)	No es tractarà com a Xarxa	
Problema de les salmorres al Riu Cardener		
Abocaments incontrolats de deixalles al medi natural.		
Gestió i prevenció dels incendis forestals (2). Manteniment de franges forestals.		
Soroll (7)	G.T. prevenció de la contaminació acústica	
Mapes de soroll i capacitat. Què hem de fer ? Pocs recursos per gestionar punts conflictius.		
Revisió de l'Ordenança municipal de soroll		
Necessitat de formació.		
Com podem aplicar la normativa de soroll, experiències i exemples.		
Gestió del soroll provocat pel trànsit.		
Gestió del soroll provocat per les activitats de restauració i veïnatge.		
Contaminació aire (10)	G.T. millora de la qualitat de l'aire	
Potenciar un Pla d'acció dels municipis metropolitans per al compliment del Pla de contaminació de l'aire.		

Evitar les olors derivades de les plantes de tractament de residus		
Com abordar l'aplicació del Pla de Millora de la Qualitat Atmosfèrica de la Generalitat de Catalunya que recau, en bona part, sota responsabilitat municipal. (3)		
Acord Aire Net.		
La contaminació (CO2) dels sectors transport i indústria, sobretot a l'àmbit metropolità, és molt important.		
Les empreses s'haurien de controlar millor i haurien d'explicar què fan com a element de responsabilitat empresarial.		
Municipis petits (2)	Seminari d'estratègia	A valorar per la Comissió de seguiment
Regidors de municipis petits destaquen les dificultats afegides que tenen per la seva multiplicitat de tasques i la dedicació a temps parcial. També per la manca o polivalència de tècnics ambientals, si es que hi són.		
Manca de recursos per aplicar Agenda 21 Local i PAES, sobretot als municipis petits.		
Economia (3)	Seminari d'estratègia	A valorar per la Comissió de seguiment
Lligar sostenibilitat i economia (3)		
Problemàtica laboral. És una oportunitat per treballar amb gent del territori (50/60 anys). És un element de responsabilitat social.		
Altres (4)	No es tractarà com a Xarxa	
Problemes amb terrenys mig abandonats, la pròpia gent propietaria intenta netejar-los.		
Incorporació de criteris de sostenibilitat en la construcció		
Abandonament d'animals de companyia		
Què pot fer la Diputació ?	Activitat Xarxa	
Formació específica		
Interès per conèixer fons de subvencions (DIBA, PUOSC, projectes europeus...), finançament...		
Publicitar coses que hagin anat bé. Amb estalvis econòmics importants i que arribi als regidors.		
Aconseguir preus més baixos en energia i altres. Ajudar municipis per aconseguir-ho. (energia, LED, contenidors...)		

Conclusions de les Taules de treball

Es resumeixen a continuació als grans àmbits exposats a les Taules de treball ordenats segons el nombre d'intervencions i com queden recollits en el marc del Pla estratègic i l'activitat de la Xarxa.

Àmbit (Ordre d'intervencions)		
Energia (51)	GT. Energia Sostenible Local	
Territori (26)	Seminari d'Estratègia *	
Educació ambiental (26)	G.T. d'educació per la Sostenibilitat	
Malestar ciutadà (3)		
Planificació ambiental (6)	Seminari d'Estratègia	
Recollida selectiva (18)	A valorar CdS	
Aigua (16)	G.T. gestió del cicle local de l'aigua	
Mobilitat (15)	Seminari d'Estratègia	
Estructura i pressupost municipal (12)	Seminari d'estratègia	
Contaminació aire (10)	G.T. millora qualitat de l'aire	
Soroll (7)	G.T. prevenció de la contaminació acústica	
Prevenió de residus (3)	GT. Consum responsable local i prevenció de residus	
Consum responsable (4)		
Municipis petits (2)	Seminari d'estratègia	
Economia (3)	Seminari d'estratègia	
Altres (4)	No es tractarà com a Xarxa	
Impactes ambientals (4)	No es tractarà com a Xarxa	

Tres idees clau per resumir les aportacions:

1. Tots els Grups de treball proposats (6) en el Pla estratègic recullen necessitat i interessos dels membres de la Xarxa.
2. Els àmbits previstos per tractar a través del Seminari d'Estratègia també s'han exposat.
3. Hi ha dos àmbits de treball (Gestió del territori local i Recollida selectiva de residus) on han sorgit moltes propostes i necessitats detectades que caldrà analitzar si cal ampliar algun plantejament del Pla estratègic. Aquesta valoració serà tractada en l'àmbit de la Comissió de seguiment.

Secretaria tècnica:

Diputació de Barcelona

Carrer del Comte d'Urgell, 187. Edifici del Rellotge, 2n. 08036 Barcelona

Tel. 934 022 222 Fax 934 022 493 xarxasost@diba.cat www.diba.cat/xarxasost